

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Redelycke Handelinghe Van Cornelius Hazart Priester der
Societeyt Jesu**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1672

III. Artikel. Conditien voor Arnoldus Montanus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71540)

als dertigh stücken die ghy my schuldygh ghele-
ben zyt/ niet niet als dese seg voorgeaende en sul-
beraelen: Ick en kan u gheene redelycker con-
ditiën stellen / wilt ghy die aenbeerden / den Dings/
die ghy van my soo oormoedelyck versoecht / is
tusschen ons beyde ghesloten.

III. ARTIKEL.

Conditien voor Arnoldus Montanus.

Mijn Heer Montane, alhoewel uwen kerf by
wat meerder is als die bander voorgeaender
aetheur / soo ist nochtans dat ick niet geringe min-
dere beleefsheyde uwen opsigte sal handelen.

Ghy sijt my schuldygh ghebleben by en severt-
tygh leughenen of openbare valscheden / (noemt
het soo ghy begheert) van de welke ick u op twee
saeren tijds hebbe oertuyghe uyt uwe eyghen
woorden en schriften / nârmelijck / uyt uwe Col-
latie, uyt de Moorden des Pausdoms, ende uyt uwe
Historie van Japan: Dit en hout ghy niet loochenen/
de saeke blyckt booz de heele werelbt / gelijck een
seder kan sien in mijne schriften teghen u uyt-ge-
gheben / te weten den Opdracht-brief, den Sois-ca-
proen, ende den Sot uyt de Mauw: in 't eerste hebbe
ick er u seven te laste gheleydt / in het tweede / pag.
22. 23. 24. twintigh: in 't derde / van pag. 20. tot
70. acht en veertigh / allegaer dan saemen gheco-
nient / wacken byt en severttygh leughens of val-
scheden.

Wel aen dan / de wijle ghy uwe eyghen saeke
laet haeren / ende my bidt dat ick soude goen
bechten teghen een ander / versoekende hier-meet
dat ick uwen persoon soude laeten leven in vrede:
Ick sal het doen / maer / ghelijck het betaeint / met
sikere conditiën / die ghy my te vozen sult moeren
toe staen: Ick sal u / om redelijck te handelen / en-
de u niet al te lastigh te vallen / byt en severttygh leu-
ghenen

ghenen quijt schelden / verschoont u maer van de
ses volghende / dat is immers weynich ten opsich-
te van soo een ghetal.

Doz eerst van / sult ghy my moeten goet maec-
ken dat men in onse Almanacken Moordenaers /
Kerers / Dieven / sal binden met roode letters
gheschryben tot Gods dienstighe eere ende aen-
biddinghe / ghelyck ghy in utwe moorden des Paul-
doms seght fol. 11. Noemt'er ons eenighe in het
besonder.

2. Ghy sult ons moeten bewijfen d'autheurs /
ofte d'upleggers van de geestelijne Rechten / sa-
men met hare Boecken ende Capitelz / de welcke
leeren dat gheen Houtw. persoon dooz onrechtlyck
ghehouden moet worden / indense niet met d'yn en
twintigh dupsent mannen vleschelijcke gemeen-
schap ghehadt heeft / ghelyck ghy updruckelijck
seght fol. 34.

3. Ghy sult moeten goet maecken dat onsen
Schryver Onuphrius in *vita Innoc. VIII.* seght / dat
den Paus Innocentius VIII. sijnen roem droegh op
seghen kinders die hy by doozluchtighe Houtwen
gheleert hadde / ghelyck ghy seght fol. 80 : want
Onuphrius en spreekt noch van seghen kinders /
noch van roemen, noch van doozluchtighe Vrouwen.

4. Dat wy dooz Reliquien bewaren het geluyt
der Jerusalemse klokken up Salomons Tempel in
ene goude kist onghesloten : Item de ghezegende
haere ende haert van den Eughel / die den h. Fran-
ciscus de vijf wonden indruckte : Item den aessen
van Joseph etc. ghelyck ghy seght fol. 109.

5. Sult ghy moeten betoonen dat den Psalter
van Maria by ons meer gheacht wort als het God-
lyck W. 112 / ghelyck ghy seght fol. 193.

6. Ghy sult de Jesuiten moeten verschoonen ober
d'vincten die ghy haer aeniggedaen hebt / met val-
selijck ende niet grove leugens haer te beschul-
digen / ghelyck ick u gheroont hebbe / namelijk
in den Sac. uyt de mauw Pag. 45. & seqq. Ghy moet
ons bewijfen dat Schlaets, Hendrick Bellen, ende Wil-
hem

hem de Sluyter, die in 't jaer 1622. soo ghy seght /
 bzant stecht op Amsterdam hadden / ende Hamilton,
 die Veer in Zeelandt heeft willen verraden / ende
 Thomas Winter, Ambrosius Rookwood, Balduin ende
 Hugo Owens, die ghy oock beschrijft als verraders /
 ten lesten / dat Nicolaus Coprevicius, die ghy beschul-
 dight van schandelycke stucken / allegaer Jesuiten
 gheweest zijn / ghelyck ghy seght : want niet eenen
 van alle en is opt onder de Jesuiten bekent ghe-
 weest.

Wat nu u leste Rym-dicht, ofte Versoek schrift
 aengaet / dat soude van 't eerste woort tot het
 leste gegeeffelt ende ghekastijdt moeten worden /
 doch ick sal my te vreden houden / indien gy maer
 eenen groben misstach en berert / meer tot uwe
 eppen verschooninghe als tot de mijne : Want in
 vyf regels spreekt ghy u selven soo teghen / dat
 het in der waerheyt booz u eene schande is.

In uvy' 27. versken houdt ghy my soo dom van
 verstant / dat / indien ghy een hooghet Rym-dicht
 ghemaect hebt / ick mijn verstant daer aen soude
 verkreuckt hebben. Ondertusschen niet meer als
 een versken daer naer / acht ghy my bequaem om
 te beantwoorden de bondige argumenten van Wilhem
 Steerlings, want ghy versoekt my tot twee ofte
 dymael toe om dit te doen : Wel hoe? acht ghy
 my soo dom van verstant / dat ick niet bequaem
 en ben om u toe Poësie te verstaen / ende houdt ghy
 het daer booz / dat ick bequaem ben om op te
 lossen de gronden, ghelyck ghy spreekt / die Steer-
 ling vast ghebouwt heeft op 't Heyligh woort, ofte te
 beantwoorden het ghene hy bondelick voorstelt? Ick
 wenschte wel dat dese saute ghy berert waer.

Dit is al wat ick op u / myn Heer Montane, ver-
 soecke / aengaende uwen persoon : seer weynigh /
 ghelyck ghy siet / ten opsichte van soo menighe
 stucken die ghy my schuldigh zyt : Indien ghy
 dese conditien wilt onderhouden / den Deyg / dare
 ghy soo nae haect ende wenschte / is u gheschone-
 ken / ick sal u gheerne laten leven in vrede / ende
 my

my keeren/soo als ghy op my ver soeckt/ om oorzoght te voeren teghen Wilhem Steerling.

Maer / ghelijck ghy selbe wel weet / 't en waer booz my gheene voorzichtigheydt te velde te hoemen / 't en zy dat ick te bozen wel onderricht waer / hoe verre dat de machi van Wilhem Steerling haer upstreekt ; ick moet weten hoe sijne saecken ghestelt zyn ; want dit en kan ick uyt sijn schrift niet achterhalen / alsoo daer menighe dapsere spreucken en twijffelachtigheden voorvallen / van de welcke hy nootsaeckelijck meerder openinghe / ende breeder verklaringhe sal moeten doen / eer ick mijne macht stelle teghen de sijne. Op sult hem dan boozlesen den Artikel die volghet.

IV. ARTIKEL.

Handelinghe met Arent Montanus in de saecke van Wilhem Steerling.

Voor eerst Pag. 3. ende 4. spreekt den boozseyden Wilhem van de merck-teekenen/ende Godlijcke wpmemtheden / uyt de welcke men kennen kan dat de H. Schrift het Woort Godt is ; dat hy ons eens die merck-teekenen optelle in 'het besonder / d'een booz / d'ander nae / en dat hy ons dan bewijse datse Godlijck ende onsepsbaer zyn : Want sijse sulcx niet ; soo en is 'er niet vast op te gaen.

2. Hy braeght Pag. 5. of het niet een schizicke sijke vermetentheyt / of liever eenē onbeschaemde soekeloosheyt van de Papiszen en is / te willen dat de gantsche autoztrept van de H. Schrift / ten opsigte van ons / alleen afhangen van het ghetuygenisse der kercke ?

Ick soude geerne de redenen weten / waerom dat dit schizickelijcker ofte onbeschaemder is / als is willen dat geer persoon in 't besouder van de H. Schizise

B 2

H. Schizise